

Nr 98.

Ankom till riksdagens kansli den 9 april 1946 kl. 5 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa byggnadsfrågor m. m. inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

1:o) **Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under kapitalbudgeten (bilaga 7, punkten 15 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1946) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna för budgetåret 1946/47 beräkna ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 184 (punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 8 mars 1946) föreslagit riksdagen att till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna för budgetåret 1946/47 å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 390 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag avser *dels* anvisande av 76 000 kronor till provisoriskt iståndsättande av dövstumskolan å Manilla och *dels* anvisande av vissa ytterligare medel för fullföljande av de pågående ny- och ombyggnadsarbetena vid den blivande vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte å Mogård. Förslag om anvisande av nämnda medel ha framställts av 1945 års dövstumutredning respektive byggnadsstyrelsen.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

På förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1945: 221 har 1945 års riksdag upphävt det år 1942 fattade beslutet om nedläggande av en av de fyra upptagningskolorna för dövstumma och beslutat, att fyra sådana skolor tills vidare skola bibehållas. Härvid har även fastslagits, att dövstumskolorna i Lund, Vänersborg och Härnösand alltjämt skola bibehållas å sina nuvarande förläggningsorter. I fråga om östra dövstumskoldistriktets upptagningskola har lämnats öppet, huruvida den skall kvarbliva å Manilla eller flyttas till Gävle eller till ort i Stockholms närhet. I nämnda proposition framhöll min företrädare i ämbetet, att slutlig ställning till frågan om den framtida förläggningen av östra dövstumskoldistriktets upptagningskola borde tagas först sedan ytterligare undersökningar gjorts rörande möjligheterna att disponera dövstumskolbyggnaden i Gävle för annat ändamål än dövstumundervisningen. Manillaskolans kvarblivande på den nuvarande förläggningsplatsen eller dess förflyttning till annan ort i Stockholms när-

het fann departementschefen försvarbar endast under förutsättning, att skollokaler i Gävle kunde erhålla annan lämplig användning.

1945 års seminariesakkunniga ha i ett nyligen avgivet betänkande framlagt förslag om inrättande av tre nya folkskoleseminarier, förlagda till Gävle, Hälsingborg och Stockholm. Enligt de sakkunnigas förslag skall den nuvarande dövstumskolbyggnaden i Gävle, vilken beräknas bli ledig instundande sommar genom vårdanstaltens för dövstumma förflyttning till egendomen Mogård, tagas i anspråk för det till Gävle förlagda seminariet. De sakkunnigas betänkande är för närvarande föremål för remissbehandling. Jag anser mig emellertid vid bedömandet av 1945 års dövstumutrednings nu föreliggande förslag om anvisande av medel till en provisorisk restaurering av manillaskolan kunna räkna med att dövstumskolbyggnaden i Gävle kommer att tagas i anspråk för seminarieorganisationen och att frågan om manillaskolans förläggning till Gävle därför kan avföras från dagordningen.

Vid sin prövning av frågan om förläggningen av östra distriktets upptagningskola har dövstumutredningen — som synes ha utgått från att dövstumskolbyggnaden i Gävle kommer att tagas i anspråk för folkskoleseminarieorganisationen — kommit till den uppfattningen, att uppförande av nybyggnad för skolan på annan plats än Djurgården i Stockholm eller dess förorter avgjort är att föredraga framför en ombyggnad. Vägande skäl ha enligt min mening anförts härför. Slutlig ståndpunkt till denna fråga torde emellertid böra tagas först i samband med prövningen av det förslag till nybyggnad, som är att förvänta från utredningen.

Med hänsyn till beskaffenheten av de lokaler, som manillaskolan för närvarande erbjuder, finner jag det erforderligt, att en provisorisk reparation och modernisering av desamma snarast vidtages i avvaktan på att förläggnings- och byggnadsfrågan vinner sin slutliga lösning. De av dövstumutredningen i sådant avseende föreslagna åtgärderna finner jag i likhet med skolöverstyrelsen och byggnadsstyrelsen påkallade, varför jag tillstyrker, att medel anvisas för ändamålet. Av de beräknade kostnaderna, 80 000 kronor, avse 4 000 kronor utgifter för anskaffande av skåp åt eleverna. Kostnaderna för detta ändamål torde få bestridas från dövstumskolornas omkostnadsanslag, medan 76 000 kronor torde böra anvisas såsom investeringsanslag för nästa budgetår.

Då beslut år 1943 fattades om inköp av egendomen Mogård till förläggningsplats för vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte, beräknades, att kostnaderna för sådana under de närmaste åren erforderliga byggnadsarbeten å egendomen, för vilka medel hitintills icke anvisats, skulle uppgå till omkring 150 000 kronor. Det är beklagligt, att kostnaderna för de byggnadsarbeten, som nu föreslagits av byggnadsstyrelsen, avsevärt överstiga de kostnader, som man tidigare haft anledning räkna med. De föreslagna byggnadsåtgärderna synas emellertid ofrånkomliga. Jag förordar därför, att medel för ändamålet beräknas för nästa budgetår med av byggnadsstyrelsen äskat belopp, 312 500 kronor.

Till byggnadsarbeten å Manilla och å Mogård beräknar jag sålunda för nästa budgetår (76 000 + 312 500 =) 388 500 kronor eller i avrundat tal 390 000 kronor. Jag förordar, att ett investeringsanslag till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna för nästa budgetår anvisas med sistnämnda belopp.

Utskottet.

På av departementschefen anförda skäl har utskottet ansett sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag. Utskottet hemställer således,

att riksdagen må till *Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna* för budgetåret 1946/47 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 390 000 kronor.

2:o) **Inköp av nomadskolanläggningen i Änge.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 184 (punkt 2), vilket avser anvisande av ytterligare medel till reparation av nämnda nomadskola utöver dem som under ovanstående rubrik anvisats av 1944 års riksdag i samband med uppförande av anslag till inköp av skolan, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inköp av nomadskolanläggningen i Änge* för budgetåret 1946/47 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 25 000 kronor.

3:o) **Statsbidrag till undervisningslokaler för folkskoleväsendet i Håtuna och Håbo-Tibble skoldistrikt.** Under denna rubrik har departementschefen i propositionen nr 184 upptagit en fråga om beviljande av statsbidrag för nya undervisningslokaler i nämnda skoldistrikt, utan hinder av att byggnadsföretaget påbörjats, innan beslut i statsbidragsfrågan meddelats av Kungl. Maj:t. Departementschefen har med hänsyn till omständigheterna i ärendet för sin del ansett skäl föreligga för medgivande att statsbidrag må utgå till ifrågavarande byggnadsarbeten, vilka kostnadsberäknats till 5 000 kronor.

Utskottet ansluter sig till departementschefens förslag och hemställer således,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att statsbidrag må utgå till ett i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 8 mars 1946 omförmält byggnadsföretag för folkskoleväsendet i Håtuna och Håbo-Tibble skoldistrikt, utan hinder av att byggnadsföretaget påbörjats, innan beslut i statsbidragsfrågan meddelats.

Stockholm den 9 april 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 97.